

# Järjestötoiminnan tukeminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta

425/00.01.02/2023

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto 19.09.2023 § 13

Lohjan kaupunki tukee lohjalaisille palveluita tai toimintaa järjestäviä yhdistyksiä tai yhteisöjä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen avustuksin. Yleisen kulttuurin keskeisimmät yhdistysten ja yhteisöjen avustukset, toiminta-avustus ja kohdeavustus, kohdistuvat konkreettiseen toimintaan ja kummankin avustuksen tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kaupunkilaisille tarjottavia kulttuuripalveluja. Lisäksi kulttuuritoimi jakaa kulttuuripalkintoja sekä seurain- ja työväentalojen ja asukasyhdistysten avustukset. Erityisestä, perustellusta syystä kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja voi myöntää myös helpotuksen tai vapautuksen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut -tulosalueen alaisten toimitilojen käyttökorvauksista. Kulttuurirahastoista voidaan lisäksi myöntää tietyin reunaehdoin avustusta ohjelmakokonaisuuksien, tapahtumien ja tilaisuuksien tuottajille ja järjestäjille.

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n avustusjärjestelmästä suoraan yhdistyksille tai yhteisöille kohdentuvia avustuksia ovat vuokra-avustus, jota voidaan myöntää kunnallisen liikunpaikkaverkoston ulkopuolisten liikuntapaikkojen vuokrakustannuksiin, investointiavustukset liikuntapaikka- tai kalusto-välineinvestointeihin sekä kohdeavustukset liikuntas strategiaa tukevan toiminnan tuottamiseen. Välillisenä avustuksena kaikille liikuntapaikkojen käyttäjille, myös järjestöille, on käytössä subventoidut liikuntapaikkahinnat.

Nuorisotoimen toimitila-avustus kohdentuu lohjalaisille nuorisotyötä tekeville toimijoille, jotka saavat varata maksutta käyttöönsä nuorisotyön käytössä olevia tiloja pääsymaksuttomiin tapahtumiin.

Vuoteen 2022 asti Lohjan sosiaali- ja terveyslautakunta myönsi myös järjestöavustuksia Hyvinvointitoimialan strategisia painopistealueita tukevaan toimintaan. Vuoden 2023 alusta nämä avustukset siirtyivät Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen maksettaviksi. Tänä vuonna hyvinvointialue maksoi avustukset kuntien vuoden 2022 avustuspäätösten mukaisesti. Vuoden 2023 aikana Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestöavustusten kriteerejä ja avustustilajeja on valmisteltu järjestökenttää, kuntia ja muita yhdyspintaryhmiä osallistaen. Vuoden 2024 järjestöavustusten yleiset myöntämisperiaatteet on vahvistettu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnassa 22.8.2023. Järjestöavustuksia tullaan myöntämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeville järjestöille, joiden toiminta on hyvinvointialueen strategian mukaista ja tukee hyvinvointialueen toimintaa. Järjestöavustuksiin varattavan määrärahan vahvistaa aluevaltuusto marraskuussa 2023.

Kuten hyvinvointialueen, myös kunnan tulee edistää hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, § 6). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeviä järjestöjä on paljon ja osaa niistä Lohjan kaupunki tukee jatkossakin jo olemassa olevien avustusten kautta. Vaarana voi kuitenkin olla se, että osa järjestöistä ei jatkossa voi saada avustuksia toimintaansa hyvinvointialueen eikä kaupungin nykyisten

avustusjärjestelmien kautta. Myös järjestökentältä on nostettu esille toivetta kaupungin ja järjestöjen yhteistyön tiivistämisestä.

Keväällä 2023 Lohjan kaupunki ja Lohjan Liikuntakeskus Oy järjestivät Webropol-kyselyn Lohjan kaupungin alueella toimiville tai Lohjan asukkaille palveluita järjestäville seuroille, järjestöille, yhdistyksille ja yhteisöille selvittääkseen järjestöjen nykytilannetta. Vastauksia kyselyyn saatiin yhteensä 122. Lisäksi toukokuussa 2023 pidettiin järjestötilaisuus, johon osallistui reilut 40 järjestöä. Tuossa tilaisuudessa jatkotyöstettiin ajatuksia järjestöjen keskinäisen yhteistyön sekä järjestöjen ja Lohjan kaupungin yhteistyön mahdollisista muodoista.

Näiden tietojen pohjalta on hyvä käynnistää keskustelu siitä, miten Lohjan kaupunki voi omalta osaltaan varmistaa mahdollisuutensa tukea hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekeviä järjestöjä parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuudessa.

Lisätiedot	erityisasiantuntija Johanna Repola, <a href="mailto:johanna.repola@lohja.fi">johanna.repola@lohja.fi</a>
Oheismateriaali	- Kooste Lohjan järjestökyselyn vastauksista - Muistio järjestötilaisuudesta 9.5.2023
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto päättää käynnistää keskustelun hyvinvointia ja terveyttä edistävän järjestötoiminnan tukemisesta.

#### Esittelijän muutettu päätösesitys

Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle vuoden 2024 talousarvioon 20.000 euron määrärahaa järjestöjen tukemiseen ja 10.000 euron määrärahaa Lapsiystävällisen kunnan toiminnan kehittämiseen. Avustusperiaatteet määritetään myöhemmin, mikäli määräraha hyväksytään.

Päätös	Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaosto päätti esittää kaupunginhallitukselle vuoden 2024 talousarvioon 20.000 euron määrärahaa järjestöjen tukemiseen ja 10.000 euron määrärahaa Lapsiystävällisen kunnan toiminnan kehittämiseen. Avustusperiaatteet määritetään myöhemmin, mikäli määräraha hyväksytään.
--------	---

Täytäntöönpano	tiedoksi erityisasiantuntija Repola kaupunginhallituksen esityslistalle  Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toimitusjohtaja Jukka Vienonen saapui kutsuttuna asiantuntijana kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa klo 16.58 ja poistui kokouksesta klo 17.54.
----------------	---

-----  
Kaupunginhallitus 09.10.2023 § 366

Lisätiedot	erityisasiantuntija Johanna Repola, <a href="mailto:johanna.repola@lohja.fi">johanna.repola@lohja.fi</a>
Oheismateriaali	- Kooste Lohjan järjestökyselyn vastauksista - Muistio järjestötilaisuudesta 9.5.2023

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää:  1) merkitä tiedoksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaoston esityksen vuoden 2024 talousarvioon; sekä  2) todeta, että määrärahasta päätetään vuoden 2024 talousarvion yhteydessä.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan
Täytäntöönpano	tiedoksi erityisasiantuntija Repola, talusjohtaja Lindroos, taloussuunnittelija Toikka

-----